

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Z P R Á V Y Č S K P

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Členský oběžník
Československého svazu křesťanských pracujících
Švýcarska

1973 - Duben - Číslo 4

ZEMŘEL JACQUES MARITAIN

francouzský katolický filosof a velká postava moderního křesťanství. Bylo mu 91 let. Narodil se r. 1882 v liberálně protestantské rodině zámožného pařížského advokáta. Čisté filosofii se věnoval proti přání svých rodičů. Jeho cesta k nejvyšším metám poznání nebyla hladká. Musel projít hlubokou duchovní krizí v pozitivistickém prostředí pařížské university. Ani filosofie Bergsonova jej nedokázala uspokojit. Obrat a nabytí jistoty znamenala teprve v r. 1905 konverze ke katolicismu, kterou provedl spolu se svojí budoucí ženou Raissou Umansovovou, rusko-židovského původu, a setkání s filosofií Tomáše Akvinského-tomismem. "Prostudoval jsem" píše o tom později "s velkou vášní všechny moderní filosofické nauky. Našel jsem v nich pouze zklamání a nesmírnou nejistotu. Pak jsem prožil jakoby osvětlení rozumu." Po cestách tomismu šel potom bezpečně a s jistotou celý život. Podařilo se mu vyložit její filosofii nikoliv středověkou nýbrž jakoby stvořenou právě pro naši dobu-pro hledání pravdy uprostřed neuvěřitelného chaosu současných polopravd a pololží. Nikdy neodmítl svou dobu. Naopak, jakoby její tomismus vyzbrojil k tím větší lásce právě k současné kultuře technice a vědě a současnému člověku. Ten je pak osou jeho křesťanského integrálního humanismu, nejzávažnějšího to Maritainova přínosu k řešení problematiky současné i budoucí společnosti.

Jeho filosofických spisů je více než li padesát. Několik jich bylo též přeloženo do češtiny a slovenštiny. Nejnověji vyšel v nakladatelství Křesťanské akademie v Římě český překlad jeho knihy "Integrální humanismus"/1967/.

Maritain byl povoláním universitním profesorem, nejprve v Paříži a pak v americkém Princetonu. Tuto akademickou činnost přerušil jen na tři roky po druhé světové válce, kdy byl vyslancem Francie u Vatikánu. Posledních deset let života, po smrti své ženy, žil v ústraní v malém klášteře nedaleko Toulouse.

X X X X X

VĚŘÍM V POČESTNOST. KDO JE POČESTNÝ, JE SILNÝ JAKO LEV. A NAVÍC MU NIKDO NEMÁ ZA ZLE JESTLIŽE S POSICE TĚTO SÍLY ROZHODUJE A ARGUMENTUJE.

Giovanni Savonuzzi
ředitel výzkumu
továren FIAT

Z P R Á V Y Z Č S K P

- oo ÚSTŘEDNÍ VÝBOR CNGnaší švýcarské střešní organizace /Christlich-nationaler Gewerkschaftsbund der Schweiz/, zasedal dne 28.dubna v Oltenu, za účasti delegátů všech 13 členských svazů, tedy též našeho ČSKP. Napořadu jednání byla, mimo jiného, též otázka zvýšení příspěvků jednotlivých svazů ústřednímu sekretariátu. Příspěvek byl nakonec odhlasován v úhrnné výši 5,70 SFr na muže, 4,80 SFr na ženu/členku/ročně, což představuje zvýšení asi o 24 %. Po závěrečném referátu člena sekretariátu J.Tschoppa o průběhu a spušasném stavu jednání o novou celošvýcarskou úpravu nemocenského a úrazového pojištění, se k tomuto tematu rozproudila živá a ostrá diskuse. Členové komise, která byla k tomuto jednání zřízena, dostali za úkol prosazovat pojištění pro všechny občany povinné a jednotné - a to i proti stávajícímu návrhu vlády.
- oo NAŠE ČLENY A PŘÁTELE V PAŘÍŽI navštívila o Velikonocích skupinka členů z Winterthuru. Na shromáždění pařížských krajanů po svátečních bohoslužbách referoval o práci a cílech ČSKP náš ing. Husák. Většina krajanů v Paříži jsou starousedlíci. Přesto mají živý zájem o všechny otázky exilu. Je tu pak i dost mladších a mladých, kteří jsou ochotni ke spolupráci. Na cestě k cílům, které si náš ČSKP vytýčil je tato skupina v tak významné evropské metropoli velmi cenným přínosem.
- oo SERIE OSMI POHLEDNIC s fotografickými záběry ze dnů sovětské invaze do naší vlasti vydal k jejímu pátému výročí ČS .poradní sbor v západní Evropě. Serie stojí 4 SFr a pohlednice jsou opravdu pěkné a působivé. Mají titulky české nebo slovenské s překlady anglickými, německými nebo francouzskými. OBJEDNEJTE si je v redakci ZPRÁV/adresa je na zadní straně/. Přátelé v zahraničí si je mohou objednat přímo na adrese :Čsl.poradní sbor v Západní Evropě; 8 München 86, Postfach 860604, BRD.
- oo Místní skupiny WINTERTHUR a ZÜRICH připravují další akce. V sobotu dne 18.srpna to bude GARDEN-PARTY" u Curyšského jezera a koncem září vzpomínka svatováclavská spojená s výletem do přírody.
- oo HNUTÍ ČSL.KŘESŤANSKÝCH DEMOKRATŮ V EXILU pořádá opět o letnicích, jako každoročně, své výroční zasedání. Tentokrát v NEUTRABLINGU u Řezna/Regensburg/.
- oo ZÁJEZD DO KOSTNICE k HUSOVU KAMENI se koná letos v neděli 1.července. Sraz u Husova kamene v 10,45. Shromáždění zahájí bratr Přemysl Pitter. Hlavním řečníkem bude ThDr Alexander Heidler z Mnichova, pracovník vysílače "Svobodná Evropa" a někdejší blízký spolupracovník kardinála Berana.
- oo Zákon o nadobudnutí Švajčiarskeho občianstva má byť pozmenený a prispôsobený novým podmienkam. Medzi tieto patrí, ako je známe, hlavne veľký počet cudzincov, ktorí vo Švajčiarsku už dlhú dobu žijú a pracujú. Tým z nich, ktorí sa tu dokonca už narodili, a potom politickým uprchlíkom, používajúcim švajčiarskeho azylu, má byť nadobudnutie štátneho občianstva usnadnené. U politických uprchlíkov, medzi ktorých patrí veľká väčšina tu žijúcich krajanov, má byť napr. zkrátená čakacia doba z 12 na 8 rokov.

Návrh, vypracovaný zvláštnou komisiou expertov Spolkového ministerstva spravodlivosti EJPD, sa práve prejednáva v pripomienkovom riadení a s veľkou pravdepodobnosťou bude predložený v budúcom roku ľudovému hlasovaniu. Svoje pripomienky zaslal aj náš ČSKP-a to t.zv. Asylrechtkommission pri Schweizerische Zentralstelle für Flüchtlingshilfe, odkiaľ sme dostali uistenie, že návrh sa plne doporučuje k realizácii, predovšetkým jeho časť týkajúca sa uprchlíkov. Svoje pozitívne pripomienky poslal tiež náš CNGak dopadne dobre ľudové hlasovanie, mohli by mnohí z "augustových" byť za 3 roky švajčiarskymi občanmi-bez veľkých formalít.

- oo AKADEMICKÝ TÝDEN bude pošíán letos opät v Haus der Oblaten v Hunfeldu u Fuldy v BRD-a to ve dnech 3. až 9. září. Podrobný program oznámíme později. Již nyní je však možno se přihlásiti na adrese: "Opus bonum" D-6 Frankfurt M 70, Oppenheimerstr. 49.
- oo ČESKOSLOVENSKÁ EXILOVÁ KNIŽNÍ PRODUKCE je rok od roku stále bohatší. K "zavedeným" nakladatelstvím, jakým je na př. KŘESŤANSKÁ AKADEMIE v Římě, přibyla po r. 1968 řada dalších, jako INDEX, 68 PUBLISHERS TORONTO, CCC BOOKS. Nejnověji ve Švýcarsku nakladatelství "KONFRONTATION", chtějící navázat na někdejší tradici "Nakladatelství mladých na Kladně". Počet producentů i produkováných titulů je tedy chvályhodný. Otázkou je ovšem dostatečný počet zanícených čtenářů. K navázání kontaktů připravuje nakladatelství INDEX akci posílání knih na ukázkou. Adresát si buď knihy nechá a zaplatí-anebo prostě vrátí na útraty nakladatelství. Akce se nám v zásadě zamlouvá a proto, byv e požádání, slíbili jsme INDEXU, že určitý počet knižních balíčků sami zašleme našim členům. Bude to asi koncem května.
- oo Počiatkom roka ustavený "Europský odborový zväz", o ktorom sme v minulom čísle SPRÁV omylom napísali, že bol založený v rámci socialistického IBFG, je, lepšie povedané chce byť, organizáciou nezávislou. Nie je vylúčené, že sa stane príkladom dobrého odborárskeho pluralizmu. Sú snahy zhromaždiť v ňom, ako vo volnom spoločenstve, európske odborové organizácie všetkých demokratických ideologických smerov, za účelom spolupráce v prípade spoločných problémov a potreby zaujať k rozhodujúcim veciam spoločné stanovisko. Príslušnosť jednotlivých organizácií k nadriadeným svetovým federáciám, ako je IBFG alebo náš WVA, by zostala nedotknutá a rovnako aj ich voľnosť rozhodovania. Niet pochybnosti, že v zjednocujúcej sa Európe by takého spoločenstvo malo svoj význam, predovšetkým ako partner celoeurópskych organizácií zamestnávateľských a nadnrodných hospodárskych útvarov, spoločností a podnikov.
- oo Viedeňské SVOBODNÉ LISTY, týdeník Čsl. menšinové rady v Rakousku, varují emigranty před nepoctivým vábením komunistických a z Prahy vydržovaných Menšinových listů, které se dnes jmenují "Krajanské noviny". Tyto vyzývají totiž čsl. emigranty, aby se přišli informovat o amnestii přes Svobody na konsulární oddělení čsl. vyslanectví. Dovedeme si představit, jak tyto informace asi vypadají a jak snadno jim může podlehnout důvěřivý prostý člověk. Nepochybujeme, že při tom ani slovo nepadne na příklad o sběrných táborech na přeškolení navrátilců v severních Čechách a na Ostravsku, které asi pracují velmi důkladně, poněvadž není zatím ani jeden případ, že by byl "přeškolenec" uznán způsobilým a propuštěn do "normálního", či lépe řečeno "normalizovaného" života.

- oo POKROKÁŘI A INTEGRALISTÉ-to jsou dnes dva, možno říci extrémně radikální směry, usilující o organizační přeměny v katolické církvi. Po 2.vatikánském Koncilu se zdálo mít převahu pokrokáři. Pro ně je církev "lidem Božím" majícím právo na demokratické spolurozhodování nejenom v církevní správě, ale i ve věcech víry. Hlásají decentralisaci církve, liberální pluralismus i v teologii, spontánnost, charismus, dialog se všemi křesťany i nekřesťany i ateisty, společensou angažovanost církve, angažovanost laiků-až k laickému kněžství-osvobození "lidu Božího" od všech "represivních" vazeb hospodářských i politických atd. Naproti tomu se integralisté dožadují uznání naprosté suverenity papežské, zrušení zásady "kolegiality" utužení centralisace veškeré správy, omezení reforem liturgie, opatrnost v oekumenickém hnutí, aby nešlo na úkor suverenity římsko-katolické koncepce, odmítnutí tendencí marxisticko-socialistických atd. Vyhlásují "demonický" charakter veškerého současného světového dění, obávají se přeexponovaného racionalismu a jejich zaměření je konservativní. Posice papeže Pavla VI je, zdá se, právě uprostřed těchto obou hnutí. Jeho vyznáním zůstávají stále zásady "integrálního humanismu" jak je formuloval jeho osobní přítel, nedávno zesnulý J.Maritain. Tlak s obou stran je však veliký. V poslední době nabývají převahu integralisté, hlavně zásluhou přívrženců v BRD, v Jižní Americe, ve Francii, Španělsku a v USA. Úporná bojovnost svědčí o vysoké životnosti současného katolicismu. Otázkou je ovšem, do jaké míry dokáže zaujmout i ty vrstvy, které jsou dnes víry vlažné až téměř žádné a které si tudíž její význam pro další vývoj lidstva ani moc neuvědomují.
- oo HAROLD WILSON, bývalý ministerský předseda Velké Británie a předseda britské Labour Party navštívil v půli dubna ČSSR. Přečtěte si v květnovém ZPRAVODAJI jak to tam notně přehnal a jakou z toho měl pak ostudu v Dolní sněmovně i v tisku. Díky Bohu máme v Británii ještě dobré přátele, kteří se dovedou poctivě rozhněvat. Jedním z nich je novinář Bernard Levin, který v Timesech Wilsonovi neobyčejně ostře vytkl netaktnost k československému lidu, když na "oficiální" návštěvě přímo v jeho vlasti prohlásil, že "na události srpna 1968 by bylo nejlépe zapomenout"-a ještě další podobné věci. Ostré kontraverse v parlamentě se "na straně Československa" zúčastnil proti Wilsonovi i ministerský předseda Heath.
- oo JIŘÍ PELIKÁN, smutně proslulý bídce demokraticky smýšlejících studentů z let padesátých, potom vysoký funkcionář KSČ a ještě později problematicky hrdina komunismu s lidskou tváří, je t.č. mezi jiným, vydavatelem exilového časopisu LISTY. Vycházejí v Římě, jak je známo, pod ochranou a s podporou Komunistické strany Itálie. Pelikán též hodně cestuje, přelínáší a píše-to vše ve službách jím vyznávané ideologie, v níž stále věří, ačkoliv ji odsoudily miliony lidí, kteří ji poznali na vlastní kůži. Nedávno napsal neobyčejně samolibý, ale především i na bývalého vysokého komunistického funkcionáře až neuvěřitelně málo moudrý dopis vydavateli kanadských "Našich Hlasů" Mílo Komínkovi. Přečtěte si jej v květnovém ZPRAVODAJI. Některé z Vás nad ním pojme zajisté spravellivý hněv při myšlence na vše, co jeho pisatel natropil a beze stopy studu hodlá tropit dál. Jiní se však, věříme, upřímně zasmějí a vzpomenete si na příklad na soudruha Pelikána odpověď před časem komentátorům švýcarské televize na otázku, jak že

by to byla bývala jeho strana v r.1968 udělala,aby zůstala u moci/a na tom bezpodmínečně trvala/"ze svobodné vůle lidu", kdyby si jím lid při svobodných volbách/které podle J.P. chtěla bezpodmínečně uskutečnit/ nezvolil .Jeho tehdejší rozpačitá odvěď "To jsme tak dalece neměli ještě promyšleno" svědčila nejen o tom,že mluví pravdu,ale i o tom,že švýcarský komentátor ví více o skutečném smýšlení československého lidu a o tom "jak to doopravdy bylo" než Jiří Pelikán sám.Zřejmě se u něj od té doby moc nezměnilo. Za to přibýlo ve světě i v čsl.exilu "jiných důležitějších věcí" a problémů,kterými věnovat se považujeme za účelnější,nežli podobným stále ráboby veličinám.

- oo Díky MEZINÁRODNÍMU KOMITÉTU NA OCHRANU LIDSKÝCH PRÁV a zprávě, kterou vypracoval britský sociolog PETER REDDAWAY se světová veřejnost dozvídá o skutečném počtu sovětských občanů držených v současné době z politických důvodů v koncentračních táborech, ve vězeních a na psychiatrických klinikách.Koncentračních táborů je v SSSR dnes ani tisíc a vězněno je v nich na jeden milion lidí. Je to počet "nepatrný"proti dvanácti milionům trestanců za Stalínovy éry,ale za to jsou metody nátlaku daleko rafinovanější nežli primitivní hrubosti tehdejší.Dnes se "pracuje" na příklad hodně hladem.Hladový člověk,zvláště trvá-li tento hlad mnoho let, se stane neobyčejně povolným-pokud vůbec vydrží na živu.Nestačili pak nátlak hladem,je k dispozici c lá řada dalších opatření počínaje úplným zákazem návštěv členů rodiny/jinak povolováno 2 x ročně/a konče temnicemi a bitím.

Podle zprávy Reddawayovy jsou koncentračních táborů čtyři typy: normální,přísné,zostřené a "zvláštní".Věznů mimo tábory,t.j.ve věznicích,na klinikách a pod.je ještě dalších asi 200.000.Obtížné je přesně určit,kolik je ze všeho případů čistě politických. V Sovětském svazu je totiž každý,kdo si dovolí jakýmkoliv způsobem projevit jakoukoliv míru nesouhlasu s vládnoucím komunistickým režimem-sprostým zločincem.Stejně jako v ČSSR.Komise citovaného mezinárodního komitétu,která tři a půl roku zkoumala všechny možné dostupné prameny a dokumenty,došla tu nakonec k pětičíslnému číslu. Bylo by třeba,aby si mezinárodní veřejnost dobře pamatovala všechny tyto údaje.Nejenom proto,aby bylo známo jak nelidský je režim,s nímž se stalo v současné době na Západě více nežli modou uzavírat přátelství-ale hlavně proto,aby tentýž Západ si uvědomil,jak s tímto režimem jeho vlastní občané nesouhlasí. si však může uvědomit jen ten,kdo to sám poznal. Na příklad kolik odvahy a statečnosti je třeba v takovém státě, naplněném policií,špicly a strachem, k tomu,aby se někdo dokázal vůbec nějakého politického "trestného" činu dopustit!

- oo AFERA WATERGATE je záležitost zajisté nepříje ná.Především pro prezidenta NIXONA,proti němuž je teď dovoleno vše a každému. Slavný novinář S.ALSOP napsal do týdeníku NEWSWEEK článek,v němž klade otázku,proč právě Nixon,kterému se podařily jako presidentovi,věci,o nichž se jeho předchůdcům ani nesnilo,je takovou měrou činěn zodpovědným za neuvážené a vlastně zbytečné počínání svých podřízených.Připomíná hrůzu,kterou jako prezident zavinil na př.J.F.Kenedy v kubánské Prasečí Zátoce-a přece po ní jeho popularitě nebylo dovoleno klesnout,ba naopak byla ještě zvýšena. Jaké to jsou síly-co je to za mentalitu a cíl a kým živenu-která má takový zájem na tom,aby byl teď ponížěn,nebo alespoň ponižován člověk,který se opravdu zasloužil?

oo Revoluce a sociální spravedlnost. Australský antikomunistický časopis Social Survey/leden 1973/ přinesl článek o švédském národohospodáři a odborníku na problémy vývojových zemí G. Myrdalovi. Článek má nadpis "Gunnar Myrdal and economic Myths" a tvrdí se v něm, že švédský ekonom hlásá, že hospodářské problémy nejsou obyčejně příčinou válek ve vývojových zemích, ale že příčiny jsou převážně politické a že lid je většinou v neklidu ve vývojových zemích až v období rozvoje a ne dříve.

Tento článek je typický pro australské antikomunisty, kteří zanedbávali a podceňovali hospodářskou problematiku ve své práci po celá desetiletí. A proto to s nimi tak dopadlo při posledních australských volbách.

Z článku by si mohl čtenář snadno udělat závěr, že sociální a hospodářské reformy nejsou nutné v zájmu antokomunismu ve vývojových zemích a že tvrzení opaku znamená upadnout do nějaké mythologie. Logický uzávěr pak zní, že pouze vojenské akce a antikomunistické kampaně, ve kterých se mluví jen o nelidskosti komunismu a o ničem jiném, jsou nutné a vedou k řešení. Tento uzávěr je ovšem falešný.

Pravdou je, že Myrdal napsal, že negramotný a zaostalý člověk ve vývojových zemích nebude organizovat revoluce i když trpí bídou. Myrdal dále uznává, že lid zaostalých zemí má větší tendence k revoluci až když začne rozvojový proces a to proto, že ten proces se mu zdá pomalým. Nezačne revoluci ve stadiu před tím, než rozvojový proces byl zahájen. Toto je ovšem jen část jeho názorů, poněvadž tvrdí také, že vedení revolucí se ujímají většinou lidé ze středních vrstev a gramotní.

Pravdou je též, že rozvojové stádium bylo téměř ve všech zemích vývojových zahájeno, že rozvoj je pomalý a tedy neuspokojuje a že je tam již dosti gramotných příslušníků střední vrstvy, kteří se mohou ujmout vedení revoluce. A toto tvrzení se dá potvrdit mnoha fakty.

Správně ovšem hlavním důvodem pro urychlené sociální reformy ve vývojových zemích je hledisko morální, t.j. z morálních důvodů musíme pomáhat chudým a trpícím. Poněvadž mnoho lidí se o morální důvody nestará, je užitečné a nutné jim připomenout také hrozící nebezpečí. Myrdal přímo napsal, že celá Jižní a Střední Amerika je výbušnou sopkou, která může bouřit brzy. Mnozí antikomunisté se ovšem poučí až tehdy, když jim láva z té sopky začíná ničit jejich vlastní dvorek.

/Z australského Zpravodaje
3/1973/

oo JEDNÁNÍ O DOBRÉM SOUŽITÍ Švýcarů s cizinci v rámci farností je věnováno sobotní odpoledne a celá neděle 19. a 20. května v PAULUS-AKADEMIE v Curychu/Carl Spitteler-Strasse 38/. Pochopitelně jsou k němu zváni též naši krajané. Jednání má mít diskusní a pracovní charakter a má napomoci křesťanskému sblížení ve Švýcarsku žijících cizinců s jejich hostiteli.

oo ZBROJENÍ V SSSR je přelomem kritiky sovětského intelektuálního opozičního podzemí. Dva vědeckí pracovníci z Leningradu, jejichž jména se zatím podařilo utajit, vypracovali studii, podle níž vyčítá SSSR na zbrojení ročně 40 až 50% hrubého národního produktu. Skutečné výdaje na zbrojení tedy činí ročně 150 až 200 miliard dolarů - zatím co oficiální statistiky udávají pouze 24 miliard. Na soukromou spotřebu zbývá prý pouze asi 40 miliard dolarů celkem, t.j. na jednoho sovětského občana pouze asi 160 dolarů ročně.

/Podle Víd. Svob. listů/

Ú V A H Y - D O K U M E N T Y

Jeden ze "SAMIZDATU"- Sergej Razumnyj

Anglická zpravodajská služba agentury TASS oznámila 14.června 1972, že Boris Jevdokimov se svou ženou Galinou byli v Leningradě zatčeni a postaveni před soud. Podle TASSu byl Jevdokimov obžalován, že byl ve spojení se Solidaristami NTS a že uveřejňoval na západě svá díla, střídavě pod pseudonymem "Ruslanov" a Razumnyj", zejména v časopisech "Possev" a "Grani".

Před soudem byl Jevdokimov shledán nepřítelným a poslán na léčení na psychiatrickou kliniku. Jeho ~~žena~~ byla odsouzena podmíněně ke třem letům vězení.

Na západě se staly známými dva články Ruslanovovy: "Mládež v ruských dějinách" a "Život ve vězení". Od Razumného vyšla "Varianta plynových komor-duševní vražda v psychiatrických klinikách", "Jak probíhaly slavnosti a co od nich lid očekával" a "Rozdělení politických sil v KS SSSR".

Uveřejňujeme závěr práce o ruské mládeži, shrnující názory autorovy do čtyř bodů.

1. Rusko je od Petrových reforem poznamenáno duchovním rozkolem mezi horní vrstvou a lidem, růstem vzájemných nedorozumění společnosti a vrchnosti a nedůsledností vlády v provádění reforem, nutných pro zemi. Již začátek 19.stol. bylo Rusko v krizi. Mládež, jako nejcitlivější část společnosti, oponovala během celého století režimu, ve kterém viděla brzdicí sílu společenského, ekonomického a sociálního vývoje. Toto smýšlení bylo předáváno v mládeži s generace na generaci a udrželo se až do katastrofy 19 17. Avšak revoluce nebyla osudovou, neodvratnou nutností. Nutné byly hluboko zasahující reformy celého života. Režim toho již nebyl schopen.

2. Teorie komunismu, podle které začalo budování života po říjnovém převratu, není žádnou revoluční ideou. Ve své vnitřní podstatě je totalitární, t.j. intolerantní. Činí si nárok na jediné možné a platné řešení všech životních úkolů. Vidí svůj společenský ideál v již dávno uplynulém stadiu zjednodušených sociálních podmínek s nepohyblivým ekonomickým systémem a politickým absolutismem. Avšak vývoj lidské společnosti probíhá právě opačně: k pluralismu, ke stále větší diferencovanosti a svobodě,

Praxe komunismu je nerozlučně spojena s pokusem vytvořit "řád" pro dvě společenské vrstvy, od sebe oddělené a proti sobě stojící: pro malou vrstvu vládnoucích a pro ovládanou masu, zbavenou všech práv. Není to nic jiného než pokus o vybudování absolutního despotického státu. Příklad SSSR ilustruje tuto situaci zvláště názorně.

Až do konce šedesátých let prošel komunismus třemi stadii ve svém vývoji:

a/Válečný komunismus: Období vlastního vzniku komunismu. Otevřené uznání teroru a otevřené vykořisťování větší části pracujících.

b/Komunismus koncentračních táborů: Období největšího rozkvětu sovětsko-komunistické společnosti. Pokrytecká proklamace demokratických svobod a na druhé straně přeměna všeho obyvatelstva v bezprávní a ubohé otroky státu.

c/Tankový komunismus: Období pádu a rozpadu. Oslabená moc je nucena dělat ústupky lidu. Stále stoupá nevěra v komunistickou ideu. Nezbyvá než zničit ozbrojenou mocí vzrůstající odpor k diktatuře, uvnitř i vně země/Novočerkask, Východní Německo, Maďarsko, Československo/. Režim by sice rád vládl podle starých metod, ale nemůže už.

3. První generace sovětské mládeže, která se po říjnovém převratu přiznala ke komunismu a podporovala jej, byla v duchovní a politické kontinuitě až do Stalinovy smrti. Po roce 1953 se začla nová generace odvracet od "odkazu otců" a formovala se ke konci šedesátých let v hnutí proti režimu. Duchovní kontinuita mezi generacemi sovětské periódy se přetrhla. Nová generace je společenskou silou Ruska. Bojuje proti komunistické moci a svědčí o její beznadějně zastaralosti a nutnosti zániku v budoucnosti.

4. Rusko ještě nesplnilo svou světově historickou úlohu. Existovalo byzantské moskevské Rusko, pak petrohradské Rusko, dnes existuje přechodný útvar sovětského Ruska, které sice dosáhlo určitých technických úspěchů, avšak ztratilo kulturní hodnoty. Budoucnost patří Rusku, které spojí osvobození od vykořisťování komunistickým státem s dalším rozvojem své průmyslové a technické moci a bude schopno na základě svých bohatých, duchovně historických zkušeností vytvořit novou všeruskou kulturu.

A tato kulturní syntéza bude ruským, obecně lidským slovem, které bude mít co říci světu.

oooooooooooooooooooooooooooooooooooo

STAV HELSINSKÝCH PŘEDPORAD PRO KONFERENCI O EVROPSKÉ BEZPEČNOSTI A SPOLUPRÁCI /Situace 15.4.1973/

(Zprávu sestavil sekretariát Čsl. poradního sboru v západní Evropě.)

Šest týdnů řtvalo t ř e t í kolo helsinských rozhovorů o podmínkách svolání Evropské bezpečnostní konference a o seznamu témat, které by měly přijít na její program. V třetím kole bylo dosaženo určitého pokroku, v zásadních otázkách však dosud k překlenutí protichůdných stanovisek nedošlo. Sovětský svaz a jeho sateliti se stále ještě zdráhají akceptovat koncepci zápalních zemí o uvolňování lidských kontaktů a informací. Komunistické režim mají zájem jen o výměnu v oblasti hospodářské a technologické. Chtějí si opatřit v západním světě moderní technologické poznatky a získat obchodní preference.

Jak připoměl mnichovský deník "Süddeutsche Zeitung" sovětscí vůdci se nechtějí vzdát kontroly nad svým východoevropským imperiem a distancovat se od Brežněvovy doktriny omezené svrchovaností socialistických zemí. Nechtějí kontrolu ani uvolnit. Jde jim o to, status quo ve východní Evropě udržet a status quo v západní Evropě a v západní obranné alianci narušit. Jejich t.zv."politika mezinárodního uvolňování" není v podstatě ničím jiným než nástrojem ke konsolidaci jejich mocenské sféry. Z taktických důvodů sice vyhověli návrhu členských zemí Severoatlantického obranného společenství, aby se souběžně s přípravnými rozhovory o evropské bezpečnostní konferenci vyjednávalo také o omezení vojenských sil ve střední Evropě, o vyváženém omezování sil však nechtějí ani slyšet. Projevují však zájem jen o takovou redukci, která by rovnováhu vojenských sil v Evropě narušila v sovětský prospěch. Na zředění svých vojenských sil ve střední Evropě zřejmě nepomýšlejí. Svě vojenské posice tam spíše ještě upevňují. V poslední době přesunul SSSR ze svého území do Československa, Polska a východního Německa 1 200 tanků, většinou nového typu T-62. To znamená, že Sovětský svaz má dnes ve střední Evropě 8.700 tanků v 16 obrněných sovětských divisích a 15 divizí sovětské motorizované pěchoty. Počítáme-li nejenom sovětské tanky, nýbrž tanky všech zemí Varšavského paktu ve střední a severní Evropě, je jich dohromady 17.200. Je to třikrát tolik, než co má v Evropě Severoatlantický obranný pakt.

O CO JDE VE VÍDNI? Vídeňské jednání o možnostech oboustranného vyváženého snižování vojenských sil ve střední Evropě víceméně ustrnulo. Sovětští zástupci se vyhýbají diskusi o dvou důležitých bodech: nechtějí omezit případné snižování vojenských sil pouze na střední Evropu a ignorují rovněž slovo "vyvážené". Je totiž veřejné tajemství, že ozbrojené síly Varšavského paktu mají o čtyřicet procent víc vojáků ve zbrani, že mají dvakrát více letadel a třikrát více tanků. Kdyby se začalo se snižováním zcela mechanicky, odzbrojilo by Atlantické obranné společenství úplně, ale na druhé straně by měly komunistické státy stále tolik tanků, kolik má dnes k dispozici NATO a dokonce dvakrát tolik letadel. Západ proto navrhuje, aby se ozbrojené síly redukovaly asymetricky a aby do zony, v níž se budou snižovat počty ozbrojených sil, byly zahrnuty i tři vojenské okruhy, ležící v západní části Sovětského svazu: okruh baltský, běloruský a karpátoukrajinský - tedy linie Leningrad-Oděsa. Tomu se Moskva vyhýbá a žádá, aby se jednalo o snižování vojenských sil v celé Evropě, což by postihlo v první řadě Západ a jeho americkou Šestou flotilu, operující ve Středozemním moři, nukleární ponorky a základny raketových střel. Sověty přikládají velkou úlohu zemím na obou křídlech a chtějí, aby se vídeňských jednání účastnilo Bulharsko s Rumunskem a nabízejí účast i Dánsku, Norsku, Itálii, Řecku a Turecku. Ve Vídni je zatím 19 delegací, sedm členů Varšavského paktu a 12 členů NATO. Ukazuje se, že čím větší bude okruh účastníků, tím bude obtížnější se dohodnout.

Na předporadách v Helsinkách jsou přítomni zástupci třicetidvou evropských zemí. Pracovní skupina, která na neveřejných schůzkách připravovala jednací pořad konference, která se má konat koncem června, dohodla, že vytvoří podskupinu, která má vytvořit předběžný návrh zásad, jimiž se budou řídit vztahy mezi státy v Evropě. 26. dubna budou porady pokračovat a v červnu mají přípravné rozhovory vstoupit do další fáze. Mají pokračovat na vyšší, velvyslanecké úrovni.

Rozpory mezi Východem a Západem v zásadních otázkách jsou ještě příliš značné a proto není divu, jestliže v diplomatických kruzích dosud převládá skepticismus nad optimismem. Není bez zajímavosti, že nespokojenost s průběhem helsinských předporad je zjevná především u Sovětů/pokud se nepřetvařují!/. Na závěr třetího kola měl projev Valerian Zorin/dohlížel na komunistický puč v Československu v únoru 1948!/. Stěžoval si, že na poradách stále ještě nevidět pokrok, že nejdůležitější otázky, jako rokovací pořádek, otázka času, místa konference a její financování, zůstávají otevřené. Také velvyslanci Československa a Maďarska se přihlásili s troškou stížností. Také čs. sdělovací prostředky se ozvaly.

Čs. rozhlas ve vysílání z 28.2. trvdil, že zástupci Sovět. svazu a ostatních komunistických zemí rovněž prosazovali při helsinských poradách - citujeme - "rozvoj turistiky a širokou kulturní výměnu a spolupráci, avšak netajíme se při tom, že odmítáme legalizovanou masovou špionáž a že nehodláme otevřít hranice štvavé, rozkladné propagandě". V dalším vysílání ze 6.3.73 pražský rozhlas obvinil západní mocnosti, že v souvislosti se současným jednáním se neustále snáží vztahovat mírové soužití i na ideologickou oblast. "S tím ovšem socialistické státy nikdy souhlasit nebudou!" konstatoval pražský rozhlas.

Západní sdělovací prostředky jsou strážlivé. Frankfurter Allgemeine Zeitung napsal, že Sověty patrně nahlédly, že v Helsinkách hlavou zeď neprorazí. Tentýž list se domnívá, že Západ dosud, díky jednotě zájmů a intenzivní konsultaci s neutrály, postupoval v Helsinkách jednotně a mohl dosud, i když v drobnějších otázkách, něco prosadit. Nyní jde o to, aby si tuto jednotu udržel i v příštích jednáních a aby se nenechal Sověty rozdvojit - například v tak zásadních otázkách jako je právo na sebeurčení, základní lidská práva a svoboda výměny myšlenek, lidí a informací mezi Východem a Západem. Za zmínku stojí varovný hlas, který na adresu Západu pronesl západoněmecký spolkový ministr obrany Georg Leber. Na mezinárodním symposiu v Mnichově a v rozhovoru se Süddeutsche Zeitung varoval před iluzí jakoby koexistence mezi Východem a Západem přinesla pokoj. Citoval moskevskou Pravdu, která volá opět k neúprosnému boji proti "buržoasní ideologii". Moskva usiluje, podle ministra Lebera, za pomoci helsinské konference konsolidovat svou nadvládu nad střední a východní Evropou. Bezpečnost, podle ministra Lebera stojí peníze, ale tyto investice jsou nevyhnutelné. Západ nemůže dělat vůči Východu jednostranné ústupky, musí udržet svou jednotu, solidaritu a odstrašující sílu svých zbraní!

Naše pracovníky a spolupracovníky bude zajímat informace, která je velmi charakteristická. Tiskový odbor pražského ministerstva zahraničních věcí vydal důvěrný pokyn čs. sdělovacím prostředkům, tisku, rozhlasu a televizi, aby potlačily jakékoliv zprávy o neutralitě. Tento příkaz si cenzori v čs. tisku a rozhlasu vyložili tak, že nepřipustili ani zmínku, kterou o neutralitě skandinávských zemí pronesl za své nedávné návštěvy v Helsinkách předseda Nejvyššího Sovětu Podgorný. Podgorný vystoupil ve finském hlavním městě v úloze propagátora sovětské verze uvolnění napětí a zlepšení mezinárodních vztahů. Ve svém projevu navrhl neutralizaci celé Skandinávie. Poukazováním na dlouholetou úspěšnou koexistenci Sovětského svazu s Finskem, se snažil vyvolat u ostatních severských národů dojem, že podobná koexistence by byla i jim ku prospěchu, jak po stránce politické tak i po stránce hospodářské.

V čs. tisku, rozhlasu a televizi se tato část Podgorného projevu o neutralizaci - nesměla objevit.

Důvody jsou každému jasné. Jakákoliv zmínka o neutralitě vyvolává u Čechů a Slováků naději na zlepšení jejich údělu. To však není loutkovému režimu v Praze a v Bratislavě po chuti.

Po nás - Čechy a Slováky v exilu - je to znamení, abychom otázku neutrality, v zájmu politické taktiky co nejvíce podněcovali.

X X X X X X X X

oo Podle časopisu VOLKSWIRTSCHAFT se očekává v roce 1973 další oživení hospodářské konjunktury v celém světě. Po dočasném oslabení se začala situace opět zlepšovat, a sice již od poloviny 1971 - nejprve v USA, pak v Japonsku a naposledy i v západní Evropě. V USA se očekává zvýšení hrubého sociálního produktu asi o 6½ %. V západní Evropě lze počítat se zvýšením prozatím jen asi o 5 % (vloni 3½ %) a to zejména v zemích rozšířeného EWG. Starost nepřestane působit další stoupání cen a mezd, i když se předpokládá, že se je podaří poněkud zabrzdit. Problém je v tom jak najít opatření, které by je sice zpomalilo, ale které by při tom neohrozilo hospodářské oživení a nezhoršilo zaměstnanost. Zdá se, že bude nutno působit nejenom na míru poptávky nýbrž i na nabídku. Komise EWG tu na př. doporučila lineární snížení cel. Ministerská rada EWG však tento návrh zamítla a rozhodla se místo toho doporučit řadu opatření v oblasti finanční, měnové a úvěrové.

o o o o o o o